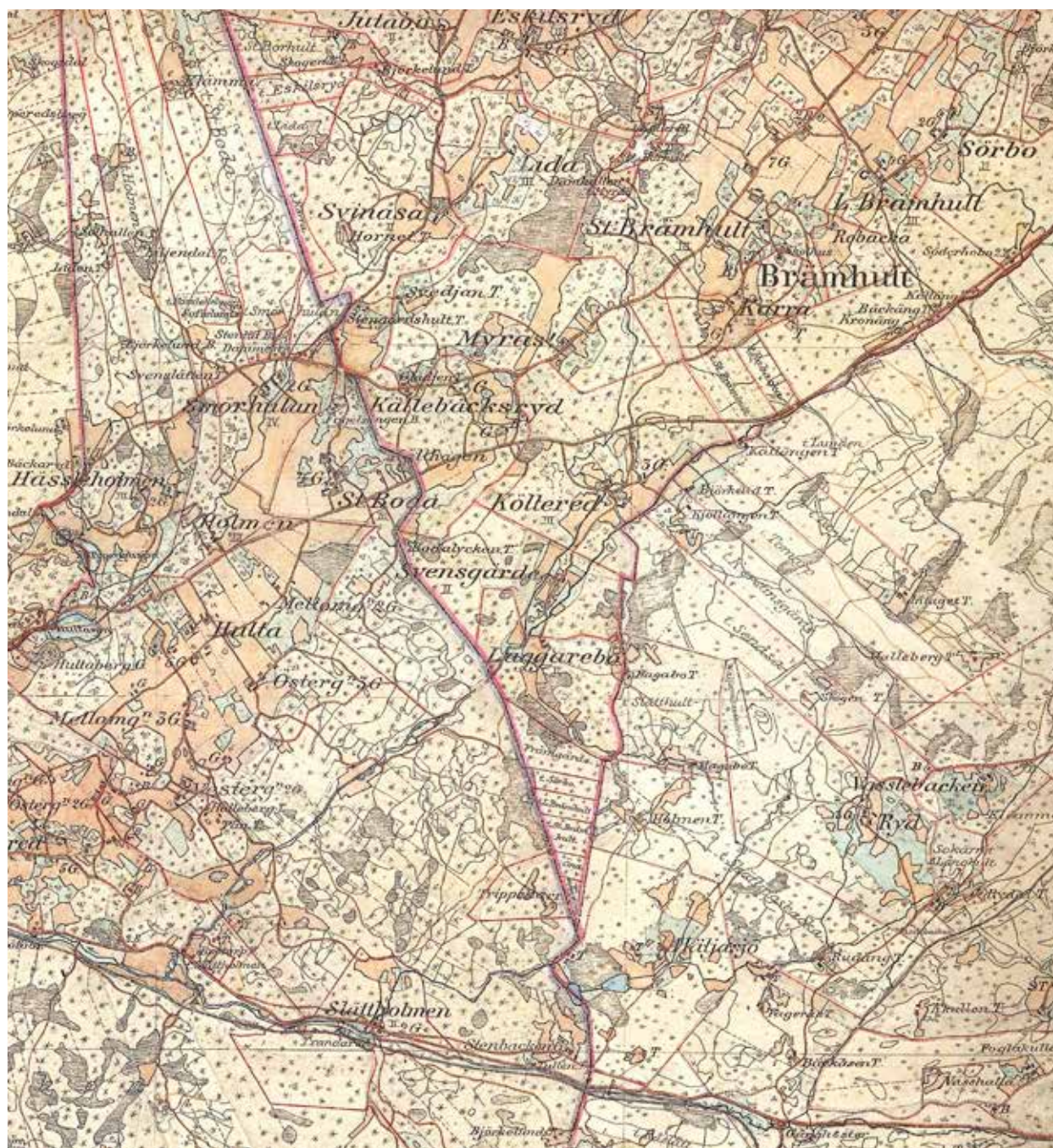

LÖDÖSEHUS
MUSEUM & BIBLIOTEK

Arkeologisk utredning i Brämhult socken

Arkeologisk utredning

Brämhult 4:2 m.fl.

Brämhult socken, Borås kommun

Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum Rapport 2015:18

Författare Sofie Hultqvist

Grafisk form Gabriella Kalmar

Layout och teknisk redigering Lisa K Larsson

Omslagsbild Häradsekonomiska kartan 1890-97 över undersökningsområdet

Tryck Bording AB, Borås 2015

Västarvet Kulturmiljö/Lödöse museum

Museivägen 1

441 73 Lödöse

tel 010-441 43 80

www.vastarvet.se

Innehåll

Inledning.....	6
Syfte och metod.....	6
Landskap och fornlämningar.....	6
Resultat.....	6
Litteratur.....	10
Otryckta källor.....	10
Tekniska och administrativa uppgifter	11
Bilagor	12

Figur 1. Västra Götalands län med platsen för utredningen markerad i Borås kommun.

Figur 2. Karta över Borås kommun med platsen för utredningen markerad.

Inledning

Borås stad planerar detaljplanlägga ett område i Brämhult socken, Borås kommun för nybyggnation av bostäder. Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum har med anledning därav utfört en arkeologisk utredning av det aktuella området. Detta efter tillståndsbeslut av Länsstyrelsen i Västra Götalands län (dnr 431-41485-2014). Fältarbetet utfördes i mars 2015 under ledning av Mats Hellgren, övrig arkeologisk personal var Elinor Gustavsson. Båda anställda vid Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum. Rapporten har sammanställts av Sofie Hultqvist.

Syfte och metod

Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa om det fanns okända fornlämningar inom utredningsområdet. Målsättningen var att alla fornlämningar inom området skulle vara kända och bedömda avseende fornlämningsstatus.

Metoden utgjordes i ett första steg av kart- och arkivstudier. Därefter gjordes en okulär besiktning av området.

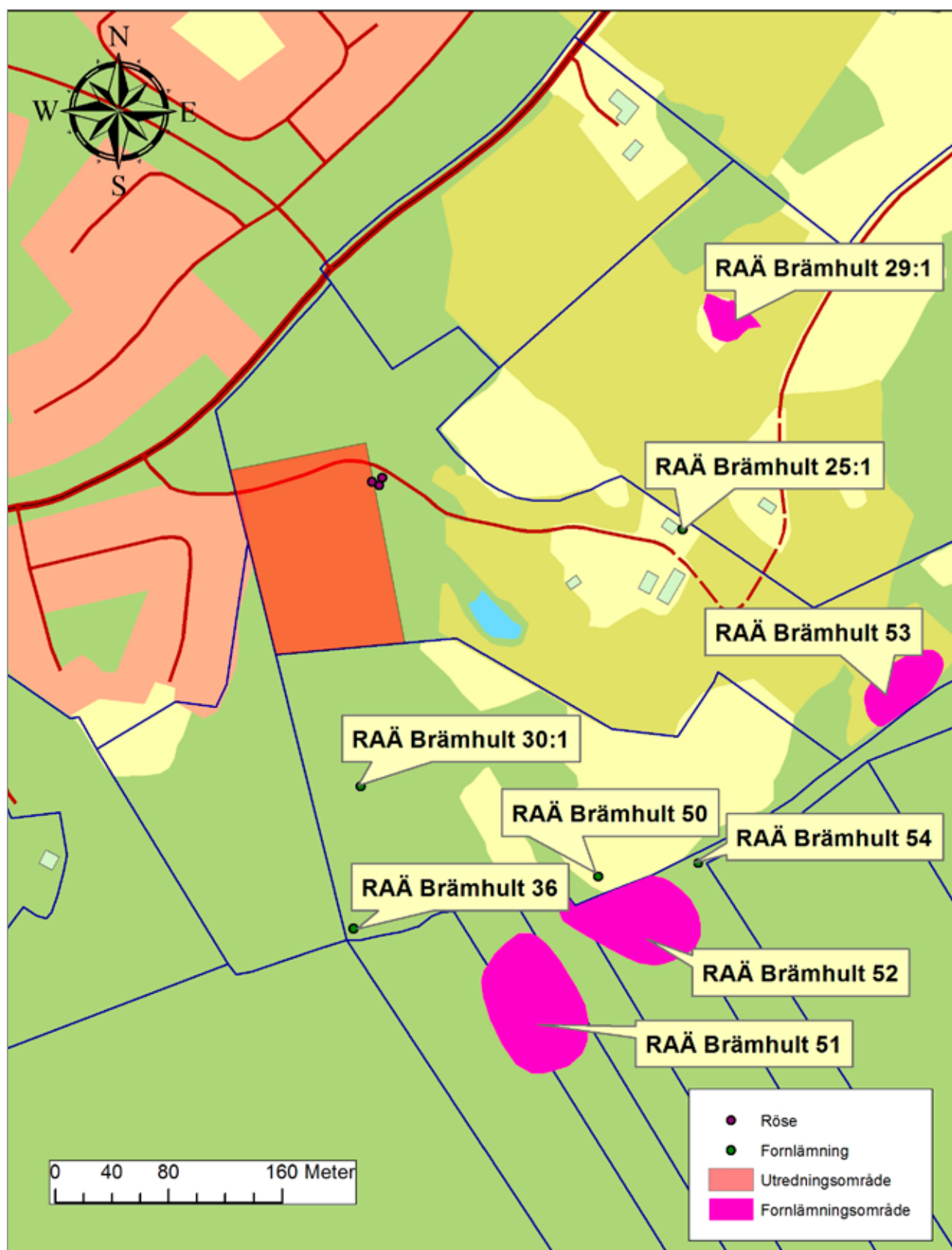
Landskap och fornlämningar

Det aktuella området för utredning är cirka 12 000 kvadratmeter stort och består av skogsmark. Platsen är belägen i östra utkanten av Borås, strax väster om Brämhults kyrka. Det finns inga kända fornlämningar inom utredningsområdet. Ett par hundra meter åt syd/sydost finns två anläggningar av boplatsskaraktär registrerade (RAÄ Brämhult 30 och 50) samt ett flertal röjningsröseområden (RAÄ Brämhult 36, 51 och 52). Öster om utredningsområdet finns en blästbrukslämning registrerad (RAÄ Brämhult 29:1), en fyndplats (RAÄ Brämhult 25:1) samt en boplat (RAÄ Brämhult 53). För placering av registrerade lämningar i närområdet se figur 3.

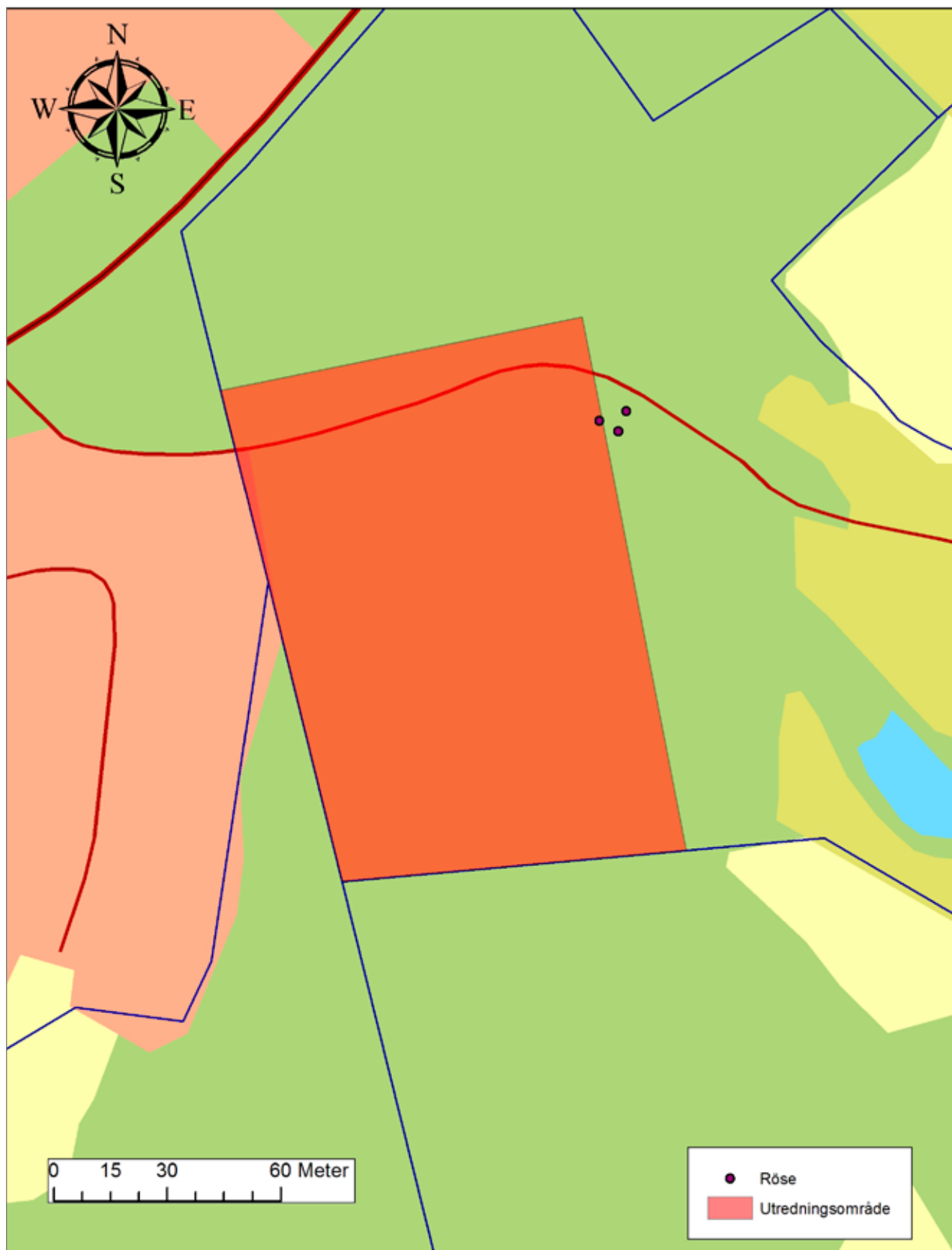
Det historiska kartmaterialet visar att utredningsområdet till största del bestått av utmarker och skogsmark (se bilaga 2 och 3).

Resultat

Den arkeologiska utredningen innefattade ett område på cirka 12 000 kvadratmeter i östra utkanten av Borås stad, Brämhult socken. Genom en okulär insats återfanns tre röjningsrösen i utredningsområdets nordöstra del. Av dessa var endast ett av äldre karaktär dvs medeltid eller förhistorisk. Detta röse var övertorvat, 3 meter i diameter och 0,3 meter hög. Att döma av de topografiska aspekterna har röset ingått i ett röjningsröseområde som sträckt sig åt öster. Åt detta väderstreck har det under sen historisk tid skett exploatering varav den ursprungliga markytan är borttagen. På grund av detta anser Västarvet kulturmiljö att det inte går att erhålla relevant kunskap från det kvarvarande röset.

Figur 3. Översiktskarta med registrerade lämningar i närområdet.

Figur 4. Karta med den arkeologiska utredningens resultat.

Efter genomförd okulär besiktning ansåg Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum att inga ytterligare insatser av arkeologiska eller antikvariska skäl var nödvändiga.

Med anledning av resultatet har Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum inget att erinra mot det planerade arbetsföretaget.

Litteratur

Otryckta källor

FMTS, Riksantikvarieämbetets digitala fornminnesinformationssystem

Lantmäteriets digitala fastighetskarta

Lantmäteriets karttjänst »Historiska kartor« (Lantmäteriets arkiv)

Tekniska och administrativa uppgifter

Lst dnr:	43I-4I485-20I4
Västarvet dnr:	374-20I5
Västarvet pnr:	I2I42
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Borås
Socken:	Brämhult
Fastighet:	Brämhult 4:2 m.fl.
Ek. karta:	7C og
Läge:	N 6300760 E 382083
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM
Uppdragsgivare:	Borås stad
Ansvarig institution:	Västarvet kulturmiljö/ Lödöse museum
Projektledare:	Mats Hellgren
Fältpersonal:	Mats Hellgren & Elinor Gustavsson
Fältarbetstid:	20I5-03-20
Arkeologtimmar:	I6
Undersökt yta:	Cirka I2 000 m ²
Arkiv:	Dokumentationsmaterial förvaras på Lödöse museum. Akten arkiveras på Regionarkivet, Vänersborg
Fynd:	Inga fynd omhändertogs

Bilagor

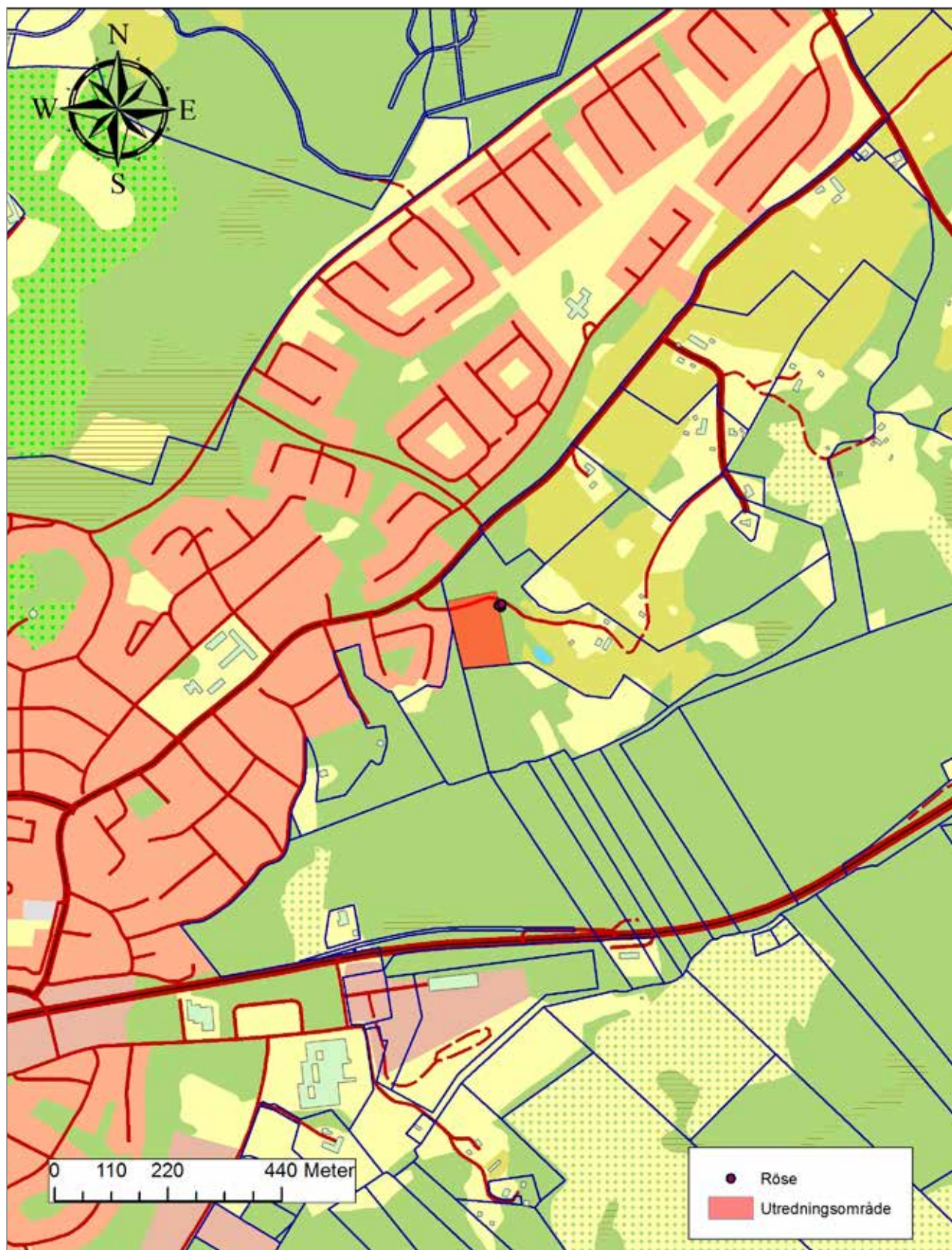
Bilaga 1. *Översiktskarta med utredningsområde markerat*

Bilaga 2. *Karta Brämbult socken, Laga delning 1790, med platsen för utredningen markerad*

Bilaga 3. *Häradsekonomiska kartan 1890-97, med platsen för utredningen markerad*

Bilaga 4. *Färdigställda rapporter Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum 2015*

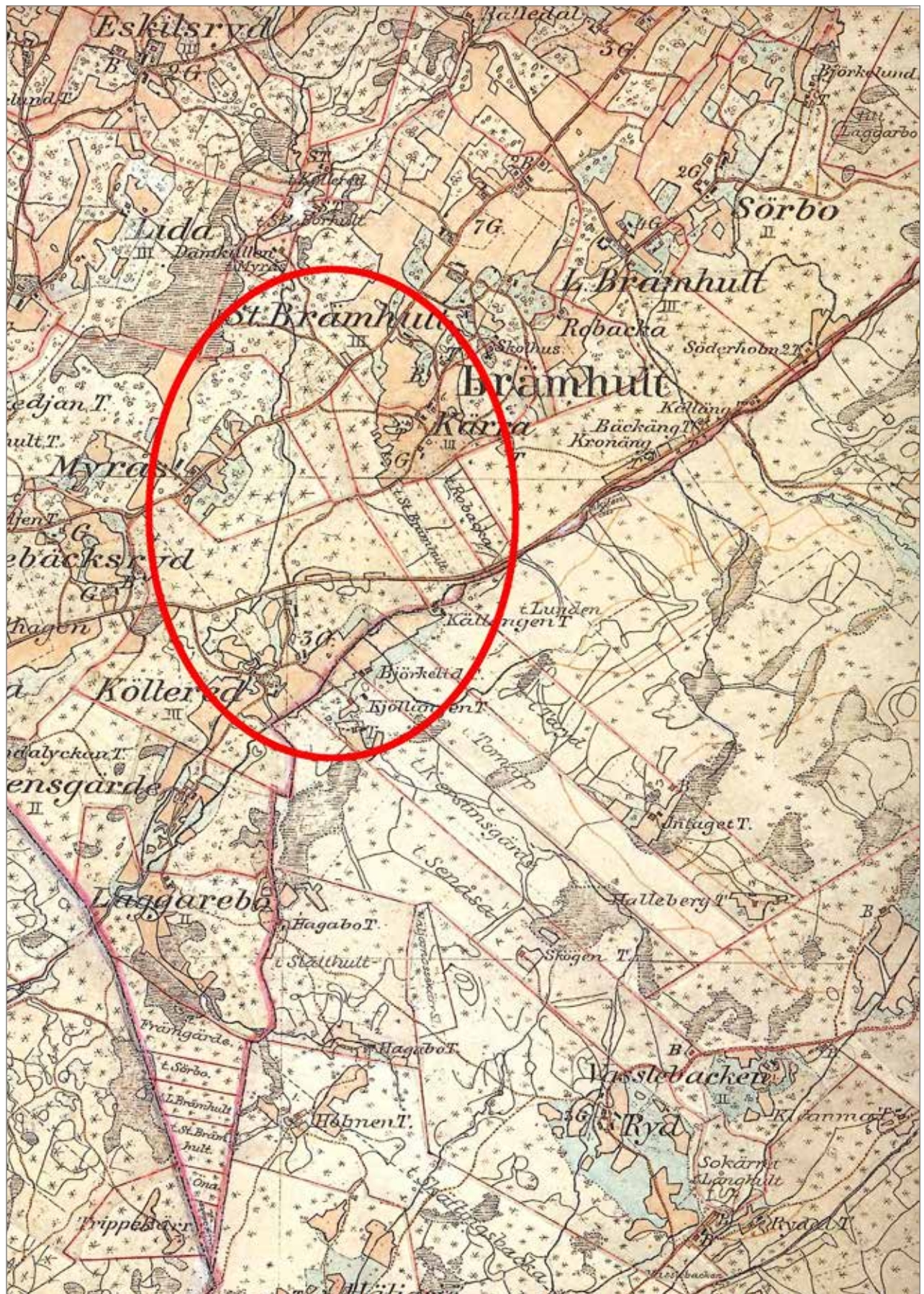
Bilaga 1. Översiktskarta med utredningsområde markerat

Bilaga 2. Karta Brämbult socken, Laga delning 1790, med platsen för utredningen markerad

Bilaga 3. Häradsekonomska kartan 1890-97, med platsen för utredningen markerad

Bilaga 4. *Färdigställda rapporter Västarvet kulturmiljö/Lödöse museum 2015*

2015:1 En Motte and Bailey-anläggning i Södra Ving socken. En forskningsundersökning. Ulricehamns kommun, Västergötland.
Mats Hellgren

2015:2 Arkeologisk utredning inför detaljplan i Torsred. Trollhättans kommun, Västergötland.
Pernilla Morner Åhman

2015:3 Arkeologi inför ny GC-bana i Södra Ving socken, Ulricehamns kommun, Västergötland.
Elinor Gustavsson

2015:4 Arkeologisk efterundersökning gällande RAÄ Borås 146, Borås socken och kommun, Västergötland.
Sofie Hultqvist

2015:5 Avgränsning av gårdstomten RAÄ Sandhult 159, Sandhult socken, Borås kommun, Västergötland.
Sofie Hultqvist

2015:6 Arkeologisk förundersökning gällande RAÄ Södra Ving 21, Södra Ving socken, Ulricehamns kommun, Västergötland.
Sofie Hultqvist

2015:7 Arkeologisk utredning inför detaljplan i Västra Tunhem. Västra Tunhem socken, Vänersborgs kommun, Västergötland.
Sofie Hultqvist

2015:8 Arkeologisk utredning inför ny travbana i Hajom. Hajom socken, Marks kommun, Västergötland
Sofie Hultqvist

2015:9 Arkeologi vid fem stenåldersboplatser i Backadalen, Nödinge socken, Ale kommun, Västergötland.
Elinor Gustavsson

2015:10 Förundersökning i Torsred. Trollhättans kommun och socken, Västergötland.
Sofie Hultqvist

2015:11 Arkeologisk förundersökning gällande Klostret 6:2 inom RAÄ Sankt Peder 23. Lilla Edets kommun, Sankt Peders socken, Västergötland.
Sonia Jeffery

2015:12 Arkeologisk förundersökning i Hajom. Hajom socken, Marks kommun, Västergötland.
Sofie Hultqvist

2015:13 Särskild undersökning för RAÄ Tranemo 558 och 559. Tranemo socken och kommun, Västergötland.
Sofie Hultqvist

2015:14 Arkeologisk förundersökning av del av golv i samband med ombyggnad av scen i Åmåls gamla kyrka/Kulturmagasinet. RAÄ Åmål 144. Åmål socken och kommun. Västergötland
Margareta Nilars

2015:15 Fornlämningar vid Trestad Center. Arkeologisk utredning och förundersökning vid Trestad Center, Vänersborg socken och kommun. Västergötland
Mats Hellgren

2015:16 Arkeologisk utredning inom Borås Torpa-Hestra, Borås socken och kommun. Västergötland.
Sofie Hultqvist

2015:17 Förundersökning inom Nödinge Stora viken, Nödinge socken, Ale kommun. Västergötland.
Sofie Hultqvist

2015:18 Arkeologisk utredning i Brämhult socken, Brämhult socken, Borås kommun. Västergötland.
Sofie Hultqvist

